

КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ СОЦІОЛОГІЇ KIEV INTERNATIONAL INSTITUTE OF SOCIOLOGY

Вул.Волоська 8/5, Київ, 04070, Україна; тел. /факс (+38 044) 537-3376, ел-пошта: office@kiis.com.ua
8/5 Voloska St, Kyiv, 04070, Ukraine; phone/fax (+38 044) 537-3376, e-mail: office@kiis.com.ua
www.kiis.com.ua

ТОЛЕРАНТНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

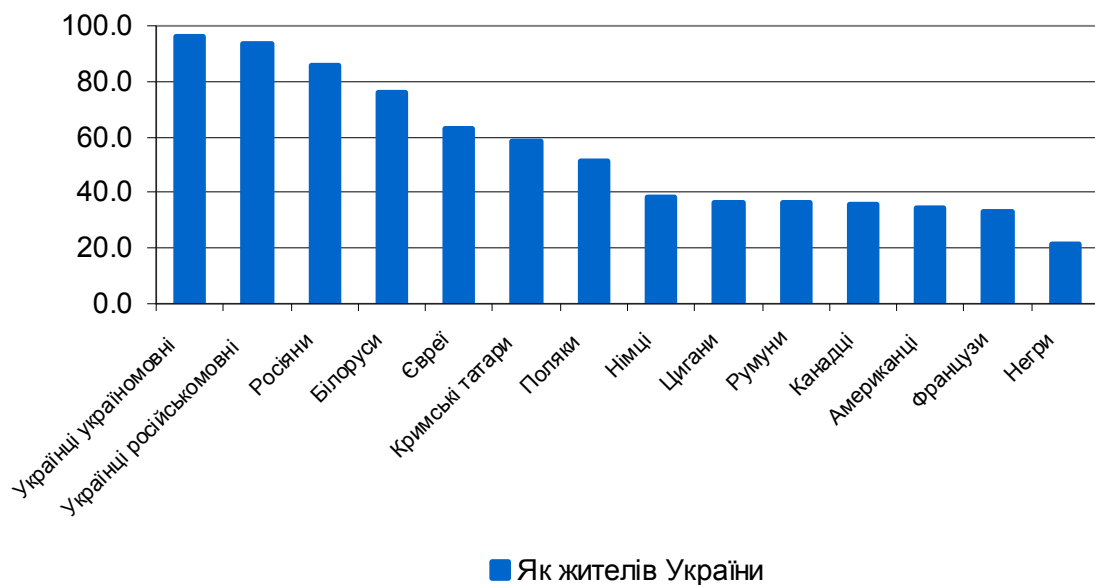
Ступень толерантності та ксенофобії населення України по відношенню до різних етнічних груп є однією з провідних дослідницьких тем, за якими Київський міжнародний інститут соціології здійснює моніторинг, починаючи з 1994 року.

У цьому прес-релізі, присвяченому Міжнародному Дню Толерантності, який відмічають 16 листопада, представлені дані КМІС, зібрані за 16 років, включаючи 2010 рік.

Всього проведено 18 опитувань, що репрезентативні для дорослого (18+) населення України, в кожному з них опитано біля 2000 респондентів.

Рівень толерантності ми визначали за, так званою, шкалою соціальної дистанції Богардуса: для кожної з 13 етнічних груп (українців, румун, поляків тощо) респондентів запитували, чи погоджуються вони, щоб представники цієї групи були членами їх сімей, якщо ні, то друзями, сусідами, колегами, жителями України, гостями України чи взагалі не пускали би їх в Україну. В даному контексті ми будемо вважати толерантними тих, хто погоджується, щоб представники тієї чи іншої етнічної групи проживали в Україні. Опитування, яке проводилось КМІС у лютому 2010 року показало, що найвищий рівень толерантності у населення України є до 3-х етнічних груп: україномовних українців (96% населення не проти, щоб вони жили в Україні), російськомовних українців (94%) та росіян (85%). Потім до білорусів (76%) та до євреїв (63%). Найнижча толерантність до представників чорної раси (тільки 22% погоджуються, щоб вони жили в Україні). Також можна назвати ще 6 етнічних груп, до яких рівень толерантності є нижчим за 50%: німці (38%), цигани (37%), румуни (36%), канадці (36%), американці (35%), французи (33%).

Ступінь толерантності до різних етнічних груп, лютий 2010 р.

Динаміка толерантності до різних національних груп

Існують етнічні групи, відношення до яких є достатньо стабільним. Так, наприклад, рівень толерантності до росіян за 16 років змінювався не дуже суттєво. Бачимо погіршення ставлення лише у 1996-1997 рр. Так само незначні зміни відбувалися у ставленні до російськомовних українців, незначне погіршення було лише у 1997 році. У той же час є такі національні групи, до яких ставлення змінювалося більш різко. Наприклад дуже нестабільне та поступово погіршується ставлення до циган та афроамериканців.

Погіршується також ставлення до євреїв – найменший рівень толерантності до цієї етнічної групи спостерігався у 2007 році.

Якщо вважати, що найкраще ставлення до етнічної групи характеризується тим, що респондент погоджується, щоб представник цієї групи був членом його родини (це найменша соціальна дистанція, якій приписується бал 1), а найгірше ставлення – «не пускав би в Україну» (найбільша дистанція – бал 7), а іншим відповідям (друзі, сусіди, колеги, жителі України, туристи) приписується бал від 2 до 6 відповідно, то середня арифметична цих балів може трактуватися як рівень ксенофобії (див. графік 7). Як видно з графіку рівень ксенофобії в Україні постійно зростав з 1994 до 2008 року, але в 2009 та 2010 році намітилися ознаки деякої стабілізації ситуації (рівень ксенофобії навіть дещо знизився).

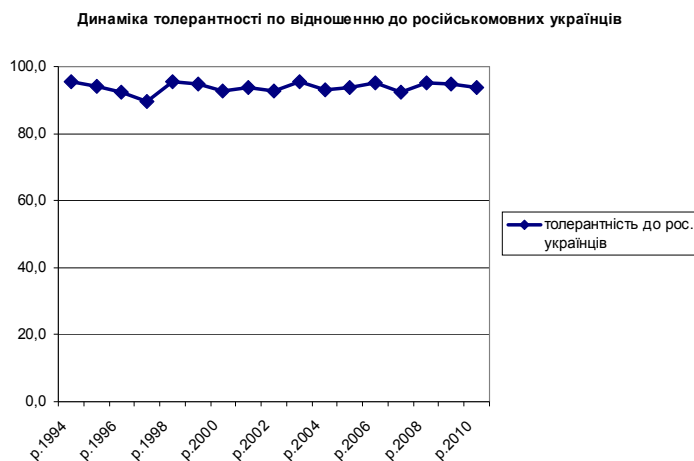
Додатки

Рівень толерантності до деяких національних груп

Графік 1

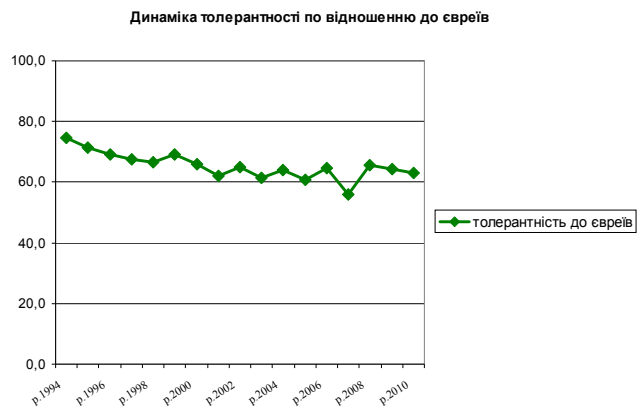
Графік 2

Графік 3

Графік 4

Графік 5

Графік 6

Графік 7. Динаміка рівня ксенофобії населення України 1994-2010

